

Dokument s plenarne sjednice

A9-0354/2021

20.12.2021

IZVJEŠĆE

o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2021.

(2021/2182(INI))

Odbor za vanjske poslove

Izvjestitelj: David McAllister

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA	27
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	32
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	33

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2021. (2021/2182(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegove članke 21. i 36.,
 - uzimajući u obzir izvješće potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 16. lipnja 2021. naslovljeno „Izvješće o ZVSP-u – naši prioriteti za 2021.” (HR(2021)0094),
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) od 31. listopada 2000. o ženama, miru i sigurnosti,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o situaciji u Hong Kongu, uključujući onu od 8. srpnja 2021. o Hong Kongu, posebno o slučaju Apply Daily¹ i od 19. lipnja 2020. o zakonu o nacionalnoj sigurnosti NRK-a za Hong Kong i potrebu da EU brani visoki stupanj autonomije Hong Konga²,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0354/2021),
- A. budući da Parlament ima dužnost i odgovornost provoditi demokratski nadzor i kontrolu nad zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom (ZVSP) i zajedničkom sigurnosnom i obrambenom politikom te bi trebao pravodobno i na transparentan način primati informacije i raspolagati djelotvornim sredstvima za cjelovito i učinkovito izvršavanje te uloge;
- B. budući da su nedavni događaji na međunarodnoj razini i višedimenzionalni izazovi te geopolitičko okruženje koje se brzo mijenja potaknuli postojeće trendove koji utječu na ključne aspekte ZVSP-a EU-a, ukazali na osjetljivost EU-a na vanjske događaje i pritiske, naglasili potrebu za snažnijim, ambicioznijim, vjerodostojnijim, strateškim i jedinstvenim djelovanjem EU-a na svjetskoj razini te istaknuli potrebu da EU bude u mogućnosti samostalno odrediti vlastite strateške ciljeve i razviti kapacitete za njihovo ostvarivanje;
- C. budući da ti događaji i izazovi uključuju dosad nezabilježenu pandemiju bolesti COVID-19, koja je potekla iz Wuhana (Kina), i njezine posljedice, mijenjanje uloge SAD-a na globalnoj razini, hibridne napade na države članice EU-a, kao što je instrumentalizacija migranata, s ciljem podrivanja naših demokratskih temelja, kontinuirano kršenje međunarodnog prava od strane Bjelarus, sve veću asertivnost Komunističke partije Kine i drugih autoritarnih i totalitarnih režima, nedavni nagli slom državnih struktura Afganistana i naknadno preuzimanje te zemlje od strane talibana,

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0356.

² SL C 362, 8.9.2021., str. 71.

napetosti u indo-pacifičkoj regiji, posebno u Južnom i Istočnom kineskom moru, kao i u Tajvanskom tjesnacu, širenje oružja za masovno uništavanje, dovođenje u pitanje sporazuma o nadzoru naoružanja, klimatske promjene, financijski kriminal, pogoršanje regionalnih sukoba koji su uzrokovali raseljavanje stanovništva, nadmetanje za prirodne resurse, nestašicu energije i vode, propale države, terorizam, organizirani transnacionalni kriminal, kibernetičke i kampanje dezinformiranja;

- D. budući da su ti postojeći trendovi rezultat pomaka u globalnoj ravnoteži snaga prema višepolarnom svijetu pojačane geopolitičke konkurencije, što otežava globalno upravljanje i pružanje međunarodnih javnih dobara u trenutku kada su ona sve potrebija;
- E. budući da je svijet ušao u novu eru „nemira”, vrijeme rastuće geopolitičke neizvjesnosti uz umnožavanje regionalnih sukoba i nadmetanja velikih sila koje imaju značajne posljedice na sigurnost EU-a;
- F. budući da štetan učinak klimatskih promjena na sigurnost EU-a postaje sve jasniji;
- G. budući da se očekuje da će se više od polovine svjetskog rasta stanovništva do 2050. dogoditi u Africi, a to znači 1,3 milijarde od 2,4 milijarde dodatnih stanovnika na planetu; budući da će koncentracija tog rasta u nekima od najsiromašnijih zemalja zajedno s učincima klimatskih promjena dovesti do niza novih izazova koji će, ako se ne počnu rješavati već sada, imati iznimno teške učinke i na te zemlje i na EU; budući da će prema izvješću Konferencije UN-a o trgovini i razvoju za 2019. o podacima o trgovini i razvoju³ biti potrebno dodatnih 2,5 bilijuna USD godišnje kako bi se ispunile obveze iz Programa UN-a za održivi razvoj do 2030.;
- H. budući da EU na globalnoj razini treba djelovati jednim usklađenim glasom utemeljenim na zajedničkoj strateškoj kulturi kako bi razvio svoju vodeću ulogu i oživio i reformirao multilateralizam, u skladu sa svojim vrijednostima demokracije, vladavine prava, socijalne pravde, temeljnih prava, uključujući ravnopravnost spolova i podršku slobodi u cijelom svijetu, te vizijom održive budućnosti;
- I. budući da velika većina građana EU-a, a isto je izraženo u dosad primljenim komentarima na digitalnoj platformi Konferencije o budućnosti Europe, podupire snažniju ulogu EU-a i zajednički europski pristup u pitanjima vanjske i sigurnosne politike te priželjkuje dosljedniju i djelotvorniju vanjsku i sigurnosnu politiku EU-a;
- 1. ističe da bi, kako bi ostvario strateški cilj razvoja svoje uloge globalnog predvodnika, EU svoju zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku trebao oblikovati na temelju sljedećih pet mjera:
 - preuzimanje vodeće uloge u jačanju multilateralnih partnerstava u pogledu globalnih prioriteta, posebno u partnerstvu s UN-om, te zaštiti i promicanju demokracije i ljudskih prava na globalnoj razini,
 - poboljšanje vidljivosti i postupka donošenja odluka unutar EU-a te maksimalno i

³ Konferencija UN-a o trgovini i razvoju, *Izvješće o trgovini i razvoju za 2019. – Financiranje globalnog zelenog plana, 2019.*

učinkovitije korištenje „tvrdih” i „mekih” instrumenata moći, uključujući uvođenje glasovanja kvalificiranom većinom za donošenje odluka o vanjskoj politici EU-a,

- postizanje europskog suvereniteta koherentnim povezivanjem vanjskog i unutarnjeg djelovanja EU-a, kombiniranjem sposobnosti autonomnog djelovanja sa, ako je potrebno, spremnošću za postizanje strateške solidarnosti s partnerima istomišljenicima,
- daljnji razvoj regionalnih strategija, među ostalim u pogledu diplomatskog i gospodarskog angažmana i sigurnosne suradnje,
- jačanje demokratskog nadzora, kontrole, odgovornosti i parlamentarne dimenzije zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a;

Preuzimanje vodeće uloge u jačanju multilateralnih partnerstava u pogledu globalnih prioriteta, posebno u partnerstvu s UN-om, te zaštiti i promicanju demokracije i ljudskih prava na globalnoj razini

2. pozdravlja sve izraženije ambicije i inicijative EU-a za preuzimanje vodeće uloge u promicanju globalnih partnerstava u pogledu ključnih prioriteta i jačanju multilateralnog poretka temeljenog na pravilima i vrijednostima reformom ključnih institucija i organizacija kako bi se postigla njihova veća učinkovitost i povećala njihova otpornost zahvaljujući boljem korištenju postojećih mehanizama i institucija za multilateralno globalno upravljanje; napominje da se tim inicijativama međunarodnoj zajednici, koja je uređena međunarodnim pravom, omogućuje učinkovito suočavanje s globalnim izazovima kao što su klimatske promjene, pandemija, energetska kriza i terorističke prijetnje te borba protiv utjecaja zlonamjernih autoritarnih aktera; ponavlja da vanjska i sigurnosna politika EU-a mora osigurati provedbu UN-ovih ciljeva održivog razvoja do 2030.;
3. naglašava potrebu za razvojem istinski strateškog partnerstva između EU-a i UN-a u području klimatske politike i ljudskih prava te u kontekstu upravljanja krizama; poziva države članice i vlade diljem svijeta da tijelima UN-a dodijele više nadležnosti, sredstava i kapaciteta za intervenciju; žali zbog činjenice što Kina i Rusija sprječavaju Vijeće sigurnosti UN-a da osudi represivne režime zbog njihovih postupaka i ometaju ujedinjeni međunarodni odgovor na različite krize te onemogućuju provedbu odluka skupine G7 na razini UN-a; ponavlja svoju snažnu potporu Međunarodnom kaznenom sudu (ICC) i poziva EU i države članice da pruže odgovarajuću financijsku potporu kako bi ICC mogao izvršiti svoje zadaće;
4. naglašava potrebu da EU brani i promiče demokraciju na globalnoj razini preuzimanjem uloge predvodnika, uključujući jamčenjem striktnog poštivanja načela demokracije, ljudskih prava i vladavine prava u svim državama članicama; poziva EU da diljem svijeta pomiče povezivanje demokratskih država u savez; ustraje u potrebi za udruživanjem resursa, razmjenom najboljih praksi, usklađivanjem zajedničkog djelovanja i razvojem zajedničkih strategija u pogledu odgovora na zlonamjerno uplitanje i dezinformiranje od strane autoritarnih država i njihovih posrednika, neprijateljskih nedržavnih aktera i organizacija, kao i antidemokratskih aktera unutar demokratskih društava; smatra da bi, kako bi se to uspješno ostvarilo, EU i njegove

države članice trebali promicati, u bliskoj suradnji s, među ostalim, NATO-om, pristup koji obuhvaća sve razine vlasti i sve razine društva za suzbijanje hibridnih prijetnji, zajedno s ambicioznim programom potpore demokraciji usmjerenim na očuvanje i promicanje slobode govora i neovisnosti medija; u tom smislu izražava svoju punu potporu sastancima na vrhu za demokraciju kojima će SAD biti domaćin i koji će se usredotočiti na konkretne akcije za obranu univerzalnih ljudskih prava, sprječavanje demokratskog nazadovanja i borbu protiv korupcije;

5. poziva EU da razvije svoj paket instrumenata za borbu protiv vanjskog uplitanja, propagande i operacija uplitanja, uključujući razvoj novih instrumenata kojima se omogućuje nametanje troškova počiniteljima, kao i jačanje relevantnih struktura, posebno radnih skupina za stratešku komunikaciju Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD); pozdravlja aktualnu reviziju Komisijina Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija; naglašava potrebu da EU poveća vidljivost svojeg djelovanja boljom strateškom komunikacijom o svojem vanjskom djelovanju s vlastitim građanima i šire;
6. duboko je zabrinut zbog kontinuiranog demokratskog nazadovanja i zastoja u pogledu ljudskih prava u sve većem broju zemalja koje nisu članice EU-a, uključujući napade na politička prava i izborni integritet; ponovno potvrđuje važnost stalne potpore EU-a izbornim postupcima u svijetu, među ostalim, pomoću misija za promatranje izbora i podsjeća na temeljnu ulogu Parlamenta u tom pogledu; naglašava važnost jamčenja najviše razine zaštite domaćim promatračima izbora; poziva EU da dodatno ojača svoju suradnju u promatranju izbora sa svim relevantnim partnerima kao što su Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESS), Vijeće Europe i organizacije koje podržavaju Deklaraciju o načelima međunarodnog promatranja izbora i Kodeks ponašanja za međunarodne promatrače izbora;
7. potiče EU da dodatno razvije svoju vodeću ulogu u obrani i promicanju slobode, demokracije i prava u multilateralnim forumima, a posebno u UN-u; smatra da bi EU trebao osigurati transparentnu i učinkovitu upotrebu globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava (GHRSR) (europski zakon Magnicki), među ostalim, proširenjem područja primjene globalnog režima sankcija EU-a za ljudska prava na kaznena djela povezana s korupcijom; ponavlja da bi EU trebao bolje provoditi odredbe o ljudskim pravima iz međunarodnih sporazuma koje je sklopio; podsjeća na političku prirodu globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava, koji je dio integriranog i sveobuhvatnog političkog pristupa EU-a;
8. ustraje na potpunoj provedbi i sustavnoj integraciji rodno osviještene politike i Akcijskog plana EU-a za rodnu ravnopravnost III (GAP III) u sve vanjske aktivnosti EU-a, na svim razinama djelovanja i u svim relevantnim aktivnostima i konceptima, što se odnosi i na razdoblje nakon isteka GAP-a III; poziva EU i države članice da preuzmu vodeću ulogu u provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti;
9. poziva na učinkovitu provedbu koncepta mirovnog posredovanja EU-a iz 2020. kako bi se konsolidirao položaj EU-a kao utjecajnog globalnog aktera koji ulaže u sprečavanje sukoba i posredovanje te kao vodećeg aktera u promicanju i provedbi mira na međunarodnoj razini; podsjeća na komparativnu prednost EU-a u području sprečavanja

i rješavanja sukoba u odnosu na pojedine države članice; ističe ključnu ulogu koju je Parlament odigrao u tom području putem parlamentarne diplomacije; prepoznaje ulogu organizacija mladih u izgradnji miroljubivih društava i u promicanju kulture mira, tolerancije, međukulturalnog i međureligijskog dijaloga;

10. ponavlja svoj poziv na jaču potporu strategiji pomorske sigurnosti EU-a s obzirom na to da održavanje slobode plovidbe predstavlja sve veći izazov i na svjetskoj razini i u susjedstvu; naglašava da bi se sloboda plovidbe trebala poštovati u svakom trenutku; poziva EU da se više usredotoči na osiguranje slobode plovidbe i na mjere usmjerene na smirivanje i sprječavanje oružanih sukoba i vojnih incidenata na moru;
11. poziva na ambiciozan program EU-a, u suradnji s ključnim partnerima, za podupiranje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a i pokretanje pitanja progona na temelju vjere ili uvjerenja; prima na znanje da potpora slobodi vjere ili uvjerenja pridonosi poticanju trajnog mira, a time i rješavanju mnogih izazova s kojima se suočavaju EU i njegove partnerske zemlje; apelira na Europsku komisiju da što prije imenuje novog posebnog izaslanika EU-a za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja;
12. pozdravlja napore koje EU kao globalni predvodnik ulaže u borbu protiv klimatskih promjena i potiče Komisiju i ESVD da predlože nove inicijative, primjerice u pogledu internacionalizacije europskog zelenog plana, kao i inicijative za odgovor na sigurnosne rizike povezane s pitanjima klime te da se uhvate u koštac s posljedicama klimatskih promjena na lokalnoj razini, posebno u pogledu ugroženog stanovništva i teško pogođenih zajednica; smatra da bi EU trebao podržati ambiciozne ciljeve smanjenja emisija CO₂ u zemljama koje nisu članice EU-a i naglašava da je potrebno da klimatska diplomacija odigra ključnu ulogu; očekuje da će implementacija europskog zelenog plana imati znatne geopolitičke posljedice i utjecati na odnose EU-a s određenim brojem partnera, kao što je rješavanje pitanja oslanjanja EU-a na opskrbu ruskim fosilnim gorivima;
13. pozdravlja pristup EU-a i globalno vodstvo u pružanju cjepiva protiv bolesti COVID-19 i ublažavanju društvenih i gospodarskih posljedica pandemije putem mehanizma COVAX i globalnog paketa za oporavak „Tim Europa“; poziva EU da predloži opsežnu globalnu strategiju za zdravlje, koja bi sadržavala mjere i na globalnoj razini i na razini EU-a, a kojima bi se zajamčila veća pripravnost u cijelome svijetu i učinkovit odgovor na predstojeće krize te besplatan, pravedan, pristupačan i jednak pristup cjepivima diljem svijeta; ponavlja da EU treba postati autonomniji u pogledu zdravstvenih pitanja i diversificirati svoje lance opskrbe kako bi se okončalo oslanjanje na autoritarne i totalitarne režime; pozdravlja partnerstvo između EU-a i SAD-a u globalnoj kampanji cijepjenja protiv bolesti COVID-19;
14. uviđa da su tehnologija, povezanost i tok podataka važne dimenzije vanjskih odnosa i sporazuma o partnerstvu EU-a te da imaju značajne geopolitičke posljedice; potiče EU da razvije globalna partnerstva za uspostavu pravednih i otvorenih normi i standarda, temeljenih na vrijednostima, za etičko korištenje tehnologija koje počiva na pravilima i usmjereno je na čovjeka te kojim se poštuje privatnost pojedinačnih korisnika, što se posebno odnosi na umjetnu inteligenciju i upravljanje internetom, također stavljajući kiberdiplomaciju u središte svojih vanjskih djelovanja; naglašava potrebu da EU u tom pogledu osigura suradnju i koordinaciju među demokracijama te da zajamči poštovanje

međunarodnog i humanitarnog prava pri rješavanju sukoba; ističe posebnu prijetnju koju nove digitalne tehnologije mogu predstavljati za borbu za ljudska prava i druge kad je riječ o kontroli, ograničavanju i ugrožavanju njihovih aktivnosti, kako je to nedavno pokazala istraga špijuskog softvera Pegasus; poziva EU da pokrene inicijativu za promicanje moratorija na izvoz špijunskih softvera u represivne svrhe te donošenje čvrstog međunarodnog regulatornog okvira u tom području; poziva EU i države članice da osiguraju potpuno uvažavanje ljudskih prava i odgovarajuću provjeru izvoza europske tehnologije za nadzor i tehničke pomoći u skladu s Uredbom o dvojnoj namjeni⁴; poziva EU i države članice da surađuju s vladama zemalja izvan EU-a kako bi se okončale represivne prakse i zakonodavstvo u području kibersigurnosti i borbe protiv terorizma; naglašava potrebu da EU očuva prava pojedinca; stoga naglašava da sustavi socijalnog ocjenjivanja nisu u skladu s temeljnim vrijednostima EU-a; naglašava da se takve politike i instrumenti nadzora ni u kojem slučaju ne bi smjeli uvoditi i upotrebljavati u EU-u; naglašava stoga da EU mora raditi na ograničavanju i suzbijanju transnacionalnih doseg digitalne represije; napominje da je izvoz obrambenih tehnologija i oružja u nadležnosti država članica;

15. ponovno ističe da bi EU trebao razviti i provesti globalnu strategiju za povezivost, koja bi se nadovezala na postojeću strategiju o povezivanju EU-a i Azije i predstavljala strateški odgovor kojim bi se povećao utjecaj EU-a u mnogim dijelovima svijeta kao što su Latinska Amerika, Afrika i Azija; stoga pozdravlja „Globalni portal” koji je Komisija predstavila 1. prosinca 2021.; ta ambiciozna i višedimenzionalna inicijativa čiji je cilj, među ostalim, pravedno i održivo ulaganje u digitalne mreže i kvalitetnu infrastrukturu, zajedno s partnerima diljem svijeta, bez stvaranja ovisnosti; ističe da bi Komisija projekte za povezivanje sa zemljama izvan EU-a trebala uvjetovati poštovanjem strogih socijalnih i radnih prava, transparentnosti, ljudskih prava, dužne pažnje, interoperabilnosti, dobrog upravljanja, demokratskih standarda i etičkim korištenjem tehnologije, kako unutar EU-a tako i u inozemstvu; u tom pogledu napominje da bi Komisija trebala razviti strategiju za poboljšanje pristupa svojim partnera pouzdanom i sigurnoj tehnologiji; naglašava da ulaganja u povezanost trebaju podržati gospodarsku otpornost i dekarbonizaciju gospodarstva usklađenu s Pariškim klimatskim sporazumom; traži da se povećaju naponi u provedbi partnerstava za povezivanje EU-a i potiče Komisiju da razvija takve projekte povezivanja u dogovoru i suradnji s partnerima istomišljenicima; pozdravio bi uspostavu partnerstva za povezivanje s Afričkom unijom na sljedećem sastanku na vrhu između Afričke unije i EU-a;
16. pozdravlja globalnu inicijativu zemalja skupine G7 nazvanu „Build Back Better World” i poziva EU na aktivnu ulogu u njezinu daljnjem razvoju, među ostalim, utvrđivanjem veza te na način koji dovodi do njihova uzajamnog osnaživanja pomoću „Globalnog portala”;

Poboljšanje vidljivosti i postupka donošenja odluka unutar EU-a i maksimalno i učinkovitije korištenje „tvrdih” i „mekih” instrumenata moći, uključujući uvođenje glasovanja kvalificiranom većinom za donošenje odluka o vanjskoj politici EU-a

17. ponovno ističe da su EU-u prije svega potrebni jedinstvo i snažnija i istinska politička

⁴ Uredba (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnog namjenom, SL L 206, 11.6.2021., str. 1.

volja država članica da se zajednički dogovore o ciljevima zajedničke vanjske politike EU-a i suradnji unutar EU-a u području sigurnosti i obrane koje treba promicati radi provedbe ciljeva, vrijednosti, načela i normi iz članka 21. UEU-a; naglašava potrebu uspostave sigurnosne i obrambene unije koja bi služila kao polazišna točka za provedbu zajedničke europske obrambene politike, u skladu s odredbom iz članka 42. stavka 2. UEU-a;

18. naglašava da vanjska politika EU-a treba imati vlastite instrumente u području vanjskih poslova, ljudskih prava te sigurnosti i obrane; podsjeća da je stalna strukturirana suradnja (PESCO) sadržana u Ugovoru iz Lisabona, ali je uspostavljena tek 2017.; stoga poziva države članice i Vijeće da se odvaže na najučinkovitiji način iskoristiti sve instrumente vanjske politike dostupne u Ugovorima;
19. ističe da EU, u suradnji s državama članicama, treba ojačati svoju sposobnost učinkovitog, pravodobnog, proaktivnog i neovisnog djelovanja i formiranja odgovora EU-a na aktualne i predstojeće izazove; naglašava da je hitno potrebno da EU uspostavi mehanizam automatske razmjene informacija i obavještajnih podataka između država članica i EU-a o vanjskim poslovima i sigurnosnim pitanjima koja se pojavljuju izvan EU-a, uključujući terorizam, koji i dalje predstavlja prijetnju europskim vrijednostima i sigurnosti te zahtijeva višedimenzionalni pristup; pozdravlja aktualni proces Strateškog kompasa kao polazišnu točku za postupak uspostavljanja europske sigurnosne i obrambene unije i za strateški suverenitet EU-a u pogledu njezine sigurnosti i obrane, kao i za nastanak zajedničke europske kulture strateške sigurnosti i obrane, vođene našim zajedničkim vrijednostima i ciljevima te zajedničkim razumijevanjem prijetnji i poštovanjem zasebnih sigurnosnih i obrambenih politika država članica; očekuje da će Strateški kompas pomoći u oblikovanju zajedničke vizije sigurnosti i obrane EU-a u pogledu postizanja strateške autonomije; ističe da bi se ishod toga procesa trebao odraziti u reviziji Globalne strategije EU-a iz 2016., koja uzima u obzir ključne prijetnje, izazove i prilike te omogućuje EU-u da zauzme proaktivniju globalnu ulogu; nadalje ističe da bi ti zaključci trebali biti temelj za reviziju drugih dokumenata, kao što je plan za razvoj sposobnosti iz 2018.;
20. ističe važnost ljudskih prava kao sastavnog elementa paketa instrumenata EU-a za vanjske poslove i naglašava njegovu komplementarnost; potiče EU na koordinaciju s partnerskim zemljama u obrani ljudskih prava i primjeni sankcija kako bi se povećao njihov učinak; podsjeća da je dosljedna i jednaka primjena restriktivnih mjera u svim državama članicama preduvjet za vjerodostojnost i djelotvornost vanjske politike EU-a; poziva Komisiju, u njezinoj ulozi čuvara Ugovorâ, Vijeće i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da kao instance odgovorne za jedinstvo, dosljednost i djelotvornost vanjske politike EU-a osiguraju učinkovitost, razmjernost i odvrćuću prirodu nacionalnih odgovora na nepoštovanje restriktivnih mjera koje donosi EU; apelira na EU da blisko surađuje i koordinira se s SAD-om u korištenju sankcija radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva vanjske i sigurnosne politike, izbjegavajući pritom moguće neželjene posljedice za interese obiju strana;
21. nadalje naglašava da nakon njegova dovršetka, Strateški kompas mora imati značajnu dodanu vrijednost za ZVSP EU-a i solidarnost među državama članicama te ne bi trebao biti samo popis prijetnji i izazova s kojima se suočavaju EU i njegove države članice;

ustraje u tome da bi konačni nacrt Strateškog kompasa trebao prepoznati sadašnje i buduće nedostatke u sposobnostima, i u pogledu institucija i sredstava, i pružiti jasan putokaz za uklanjanje tih nedostataka; ponavlja namjeru Parlamenta da bude uključen u taj proces; očekuje da konačni nacrt Strateškog kompasa i strateškog koncepta NATO-a budu međusobno usklađeni i da odražavaju jasniju podjelu zadaća između EU-a i NATO-a kako bi se osigurala bolja suradnja i podjela tereta te utvrdili načini za poboljšanje suradnje EU-a i NATO-a; potiče države članice da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje su im dodijeljene članstvom u NATO-u; obvezuje države članice da, nakon dovršetka Strateškog kompasa, dogovore ambiciozno zajedničko shvaćanje članka 42. stavka 7. UEU-a i članka 222. UFEU-a i njihova odnosa s člankom 5. Sjevernoatlantskog ugovora;

22. podsjeća na to da Ugovori pružaju mogućnost za poboljšanje postupaka donošenja odluka u području ZVSP-a; podsjeća na članak 31. stavak 2. UEU-a, kojim se Vijeću omogućuje donošenje određenih odluka o pitanjima ZVSP-a glasovanjem kvalificiranom većinom, i na „premošćujuću klauzulu” iz članka 31. stavka 3. UEU-a, kojom se predviđa mogućnost postupnog prelaska na glasovanje kvalificiranom većinom za odluke u području ZVSP-a koje nemaju vojne ili obrambene implikacije, već se njima povećavaju solidarnost i uzajamna pomoć EU-a u razdobljima krize; ističe da jednoglasnost koči sposobnost EU-a da djeluje i stoga potiče države članice da primjenjuju glasovanje kvalificiranom većinom za postupak donošenja odluka u sklopu ZVSP-a; konkretno, ponovno upućuje poziv da se o donošenju izjava o međunarodnim pitanjima ljudskih prava i odlukama koje se odnose na ljudska prava, uvođenju i provedbi sankcija i o svim odlukama u vezi s civilnim misijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZOSP) glasuje kvalificiranom većinom; ističe da bi se primjenom članaka 31. i 44. mogla poboljšati fleksibilnost i sposobnost djelovanja EU-a na širok raspon pitanja vanjske politike;
23. ponovno poziva na uspostavu novih oblika suradnje kao što je Europsko vijeće sigurnosti radi razvoja integriranog pristupa sukobima i krizama; ističe da bi trebalo razmotriti sastav i moguću nadležnost te suradnje; podsjeća da aktualna Konferencija o budućnosti Europe pruža odgovarajući okvir za oblikovanje inovativnih prijedloga u tom smislu; poziva na to da Konferencija bude ambicioznija u pogledu vanjske dimenzije politika EU-a, među ostalim, u području sigurnosti i obrane, primjerice uspostavom stalnih multinacionalnih vojnih jedinica EU-a i uvođenjem glasovanja kvalificiranom većinom za donošenje odluka u području vanjske politike EU-a; međutim, napominje da novi institucionalni okviri sami po sebi neće riješiti strukturne i političke izazove s kojima se suočava ZSOP; ponovno poziva na uspostavu Vijeća ministara obrane;
24. naglašava da bi vlastiti instrumenti EU-a trebali uključivati stvaranje Europske diplomatske akademije, na kojoj se diplomati EU-a educiraju od samog početka i približavaju se zajedničkim vrijednostima i interesima EU-a, vodeći se istinskim duhom koji je određen zajedničkom diplomatskom kulturom iz europske perspektive: poziva na potpunu provedbu pilot-projekta „Ususret stvaranju Europske diplomatske akademije“, koji bi mogao otvoriti put za uspostavu te akademije i koji bi trebao uključivati uspostavu postupka odabira za ulazak u ESVD i delegacije EU-a; naglašava važnost jačanja diplomatskog predstavništva EU-a u zemljama izvan EU-a i težnjom za punopravnim diplomatskom zastupljenošću zastupništvom u multilateralnim

organizacijama općenito i posebice u UN-u; ističe da bi snažnija zastupljenost EU-a u zemljama izvan EU-a i multilateralnim organizacijama značajno promicala toliko potrebno jedinstvo među institucijama EU-a i državama članicama kada je riječ o suočavanju s globalnim izazovima u području ZVSP-a;

25. ističe da holistički pristup ZVSP-u zahtijeva sinergiju svih raspoloživih sredstava EU-a u području vanjskog djelovanja; u tom pogledu ističe ključnu ulogu i komparativnu prednost Europskog parlamenta u diplomaciji EU-a, posebice zahvaljujući međuparlamentarnim odnosima i opsežnom angažmanu Parlamenta u okviru potpore demokracije zajedno s trećim stranama; poziva Komisiju, ESVD i države članice da prepoznaju Parlament kao sastavni dio „Tima Europa” i da se to odrazi u operativnim strukturama; naglašava da je kultura postala korisno diplomatsko sredstvo i temeljni dio „meke” moći EU-a; ističe da kultura ima velik potencijal za promicanje vrijednosti EU-a;
26. poziva ESVD i Vijeće da poduzmu korake kako bi se preispitali nadležnost i mandati posebnih predstavnika i posebnih izaslanika EU-a te kako bi se osigurala transparentna i sveobuhvatna procjena učinkovitosti i dodane vrijednosti tih funkcija, kako je to Parlament zatražio u svojoj preporuci od 13. ožujka 2019.⁵; potiče ESVD i Vijeće da poduzmu sve potrebne korake kako bi se u što kraćem roku uskladili s preporukom Parlamenta;
27. pozdravlja napore koje Komisija ulaže u jačanje kapaciteta EU-a za predviđanje, što se odnosi i na područje ZVSP-a, kao što je prikazano u drugom godišnjem izvješću o strateškom predviđanju „Sposobnost i sloboda djelovanja EU-a”; predlaže da se međuinstitucionalne aktivnosti predviđanja poduzimaju na političkoj razini kako bi postale sastavni dio postupka donošenja politika i kako bi se poboljšala spremnost EU-a za predstojeće izazove, kao što su krize i sukobi izazvani klimatskim utjecajem, i ojačala njegova sposobnost oblikovanja regionalnog i globalnog razvoja;
28. naglašava da se vanjska dimenzija proračuna EU-a mora financirati i pripremiti na odgovarajući način kako bi bez odlaganja odgovorila na sadašnje, nove i buduće izazove; ustraje u tome da bi se proračun za vanjsko djelovanje trebao usredotočiti na prioritetna područja, zemljopisno i tematski, te na područja u kojima djelovanje EU-a može donijeti najveću dodanu vrijednost;

Postizanje europskog suvereniteta koherentnim povezivanjem vanjskog i unutarnjeg djelovanja EU-a, kombiniranjem sposobnosti autonomnog djelovanja s, ako je potrebno, spremnošću za postizanje strateške solidarnosti s partnerima istomišljenicima

29. poziva EU da poveća svoj strateški suverenitet u područjima koja su ključna za kontinuiranu nadmoć Unije na globalnoj sceni, primjerice promicanju vrijednosti EU-a, temeljnim pravima, pravednoj trgovini, gospodarstvu, sigurnosti i tehnologiji, socijalnoj pravdi, zelenoj digitalnoj tranziciji, energiji i svojoj ulozi u rješavanju pitanja asertivnosti autoritarnih i totalitarnih režima; naglašava potrebu za koherentnim povezivanjem vanjskog djelovanja EU-a i unutarnjih politika; ponavlja svoj poziv na

⁵ Preporuka Europskog parlamenta od 13. ožujka 2019. Vijeću, Komisiji i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o području djelovanja i mandatu posebnih predstavnika EU-a, SL C 23, 21.1.2021., str. 146.

stvaranje europske sigurnosne i obrambene unije koja bi služila kao polazište za provedbu zajedničke europske obrane, u skladu s odredbom iz članka 42. stavka 2. UEU-a, i koja bi EU-u omogućila da, kada je to potrebno, samostalno djeluje u zaštiti svojih interesa te doprinijela tome da EU postane sposobniji i vjerodostojniji strateški partner svojim saveznicima, uključujući NATO i SAD; poziva na jačanje i pojednostavnjenje obrambene suradnje, primjerice u pogledu pitanja koja se odnose na vojnu opremu;

30. naglašava da autonomija EU-a u području sigurnosti i obrane znači razvoj, koordinaciju i brzo uvođenje pouzdanih i interoperabilnih strateških kapaciteta potrebnih za učinkovito upravljanje krizama, zaštitu Unije i njezinih građana, osposobljavanje ključnih partnera, učinkovitu suradnju, donošenje odluka i podjelu radnih, razvojnih i proizvodnih kapaciteta između država članica u potpunoj solidarnosti i na razini EU-a, te drugih međunarodnih organizacija kao što su UN i NATO, te sposobnost samostalnog i neovisnog odlučivanja i djelovanja, ako je to potrebno i u skladu s vlastitim interesima, načelima i vrijednostima utvrđenima u članku 21. UEU-a, posebno tako da se etablira kao učinkovit globalni akter i uz potpuno poštovanje međunarodnih zakona; ističe da se prioritet treba dati uspostavi snažnih i pouzdanih saveza, partnerstava i multilateralnih dogovora te izgradnji strateške solidarnosti sa zemljama istomišljenicama; naglašava da bi se tim pristupom trebala dodatno ojačati suradnja s partnerima, posebno u okviru NATO-a; napominje da bi ti poboljšani europski strateški kapaciteti i strukture trebali biti kompatibilni i komplementarni s NATO-om; u tom pogledu pozdravlja najavu predsjednice Komisije o sastanku na vrhu o europskoj obrani tijekom francuskog predsjedanja Vijećem; ističe da će EU i NATO do kraja 2021. predstaviti zajedničku izjavu o suradnji; poziva na stvaranje kapaciteta EU-a za brzo raspoređivanje snaga, koji je predstavio potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, kao prvog koraka prema uspostavi stalnih multinacionalnih vojnih postrojbi EU-a; naglašava da bi takve snage morale pružiti dodanu vrijednost u usporedbi s borbenim skupinama EU-a, koje nikada nisu bile raspoređene; stoga poziva Vijeće i Komisiju da procijene i razviju opcije za uspostavu stalnih multinacionalnih vojnih postrojbi EU-a koje se financiraju i iz Europskog mirovnog instrumenta i iz proračuna EU-a, uz potpuno iskorištavanje trenutačnih mogućnosti koje nude ugovori EU-a;
31. potvrđuje NATO kao trajni temelj kolektivne europske sigurnosti i obrane i potiče saveznike s obje strane Atlantika da ponovno potvrde svoju predanost NATO-u kao glavnoj instituciji za obranu euroatlantskog područja; ponavlja svoj poziv saveznicima da zadrže i ispunе dogovorene zahtjeve podjele tereta, uključujući potrošnju za obranu s ciljem od 2 % BDP-a, kako je dogovoreno 2014. na sastanku na vrhu NATO-a u Newportu;
32. poziva države članice da usklade svoju politiku izvoza oružja na temelju odredbi Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme⁶ te da usvoje strogu primjenu svih kriterija; ponavlja svoj poziv potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da područje neširenja, razoružanja i kontrole naoružanja utvrdi kao prioritet jer su neki

⁶ SL L 335, 13.12. 2008., str. 99.

mehanizmi za kontrolu ugroženi zbog zlonamjernih državnih aktera, a drugi se uglavnom zanemaruju dok se razvijaju i primjenjuju nove tehnologije koje bi se mogle smatrati ne samo disruptivnima, već i revolucionarnima u vojnim pitanjima;

33. naglašava potrebu da Unija dodatno razvije i ojača svoj tehnološki, operativni i digitalni suverenitet i stručnost jačanjem snažne europske obrambene industrije i tržišta, razvojem europske obrambene tehnološke i industrijske baze, povećanim zajedničkim vojnim istraživanjem i razvojem, nabavom, osposobljavanjem, održavanjem, zajedničkim pristupom sigurnosti opskrbe i ambicioznom suradnjom s demokratskim saveznicima; naglašava potrebu da se posebna pozornost posveti novim disruptivnim tehnologijama, mjerama kibersigurnosti i kiberobrani, zaštiti i otpornosti ključnih infrastruktura te sigurnosti opskrbe ključnim tehnološkim komponentama kao što su mikroviđi; podsjeća na mogućnosti koje nude postojeći instrumenti i mehanizmi kao što su PESCO, Europski fond za obranu i koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane; poziva države članice da u potpunosti koriste takve instrumente i mehanizme; pozdravlja prve pozive na podnošenje prijedloga Europskog fonda za obranu koji je bitan instrument za jačanje europske sigurnosti i obrane, kao i strateškog suvereniteta EU-a
34. oprezan je zbog tehnološke ovisnosti EU-a o pružateljima usluga izvan EU-a, posebice nedemokratskim državama; izražava zabrinutost zbog europske ovisnosti o stranim digitalnim alatima za jamčenje kibersigurnosti; poziva institucije EU-a da postignu konsenzus na razini EU-a u pogledu potrebe očuvanja europskog vodstva i autonomije u različitim ključnim tehnološkim područjima te da iznesu neovisan pristup kako bi se izbjegle ovisnosti i geopolitička prisila na tehnološkim sektorima od ključne važnosti; posebno naglašava stratešku važnost infrastrukture 5G i podmorskih kabela;
35. naglašava da su zajednička politika za kiberobranu i snažni kapaciteti za kiberobranu ključni elementi razvoja produbljene i poboljšane europske sigurnosne i obrambene unije; ističe hitnu potrebu za razvojem i jačanjem zajedničkih vojnih kapaciteta i kapaciteta država članica za kiberobranu; naglašava potrebu da sve institucije EU-a i države članice surađuju na svim razinama kako bi se izradila strategija za kibersigurnost; poziva ESVD da osigura odgovarajuću razinu kibersigurnosti za svoju sredstva, objekte i aktivnosti, uključujući za svoje sjedište i delegacije EU-a;
36. ističe da je europski svemirski sektor ključni faktor za ostvarivanje autonomije EU-a na globalnoj razini, kao i za prosperitet i sigurnost naših društava; izražava duboku zabrinutost zbog toga što svemir sve brže postaje politička arena, koja odražava geopolitičko nadmetanje na Zemlji, i nova tehnološka granica te ima potencijal da se brzo pretvori u vojnu scenu ako se ne uspostave odgovarajući međunarodni pravni instrumenti; podržava inicijative usmjerene na jačanje svemirske politike EU-a, među kojima je i ambiciozni novi svemirski program EU-a koji mora težiti zaštiti sadašnje i buduće europske svemirske imovine; ustraje u tome da bi EU trebao uskladiti političke i financijske obveze sa svojim ambicijama u području svemira; poziva na veću predanost EU-a razvoju sveobuhvatne međunarodne regulative o svemiru kako bi se spriječilo korištenje svemira u oružane svrhe; podržava Satelitski centar Europske unije za pružanje ranih upozorenja o potencijalnim krizama donositeljima odluka te informacija o stanju na globalnoj razini;

Daljnji razvoj regionalnih strategija, među ostalim u pogledu diplomatskog i gospodarskog angažmana i sigurnosne suradnje

37. pozdravlja zaključke sastanka na vrhu zapadnog Balkana održanog na Brdu pri Kranju pod slovenskim predsjedanjem Vijećem; ponavlja svoju potporu europskoj perspektivi zemalja zapadnog Balkana i u skladu s time ponavlja svoj poziv na ubrzanje procesa proširenja i pružanje jasnog vodstva za zemlje koje žele pristupiti EU-u; potiče države članice da konačno ispune svoja obećanja i naglašava da je hitno potrebno održati prve međuvladine konferencije s Albanijom i Sjevernom Makedonijom te odobriti liberalizaciju viznog režima Kosovu; naglašava da se proces proširenja i dalje čvrsto temelji na tome da zemlje kandidatkinje ispunjavaju sve relevantne kriterije kako ih je definiralo Europsko vijeće, sa snažnim naglaskom na jačanju demokracije, vladavine prava i ljudskih prava i prava manjina, kao i na poticanje pomirenja i gospodarskog napretka na zapadnom Balkanu, kao preduvjetima za trajnu stabilnost i blagostanje; naglašava potrebu za pojačanom suradnjom u suočavanju sa zajedničkim izazovima; naglašava potrebu za naučenim poukama o politici proširenja, kao i povećanom vidljivošću i daljnjim ulaganjima u regiju kako bi se potaknula svijest javnosti, a time i kredibilitet i angažman EU-a; poziva na suradnju EU-a sa zemljama zapadnog Balkana kako bi se pronašla rješenja za probleme koji ometaju daljnje reforme, uključujući provedbu 14 ključnih prioriteta u Bosni i Hercegovini kojima se osigurava provedba Daytonskog mirovnog sporazuma; naglašava važnost europske integracije tih partnerskih država za stabilnost i sigurnost cijelog kontinenta; poziva EU da podrži civilno društvo na zapadnom Balkanu u promicanju i širenju europskih vrijednosti; pohvaljuje rad EUFOR-ove operacije Althea, koja doprinosi miru, stabilizaciji i europskoj integraciji Bosne i Hercegovine; ponavlja da ova misija i dalje ima ključnu ulogu za sigurnost i stabilnost Bosne i Hercegovine i regije; naglašava, u kontekstu mogućeg budućeg proširenja, potrebu za učinkovitijim donošenjem odluka na razini EU-a;
38. ističe da bi se nedavno donesenim Instrumentom pretpristupne pomoći za razdoblje 2021. – 2027. (IPA III) trebalo poduprijeti dugoročno ulaganje u europsku budućnost te da bi se poboljšana uvjetovanost tog instrumenta trebala učinkovito iskoristiti za postizanje konkretnih rezultata; pozdravlja snažnije uvjetovanje u vezi s demokracijom, ljudskim pravima i vladavinom prava u okviru moderniziranog instrumenta IPA III; pozdravlja gospodarski i investicijski plan za zemlje zapadnog Balkana i poziva na njegovu hitnu provedbu kako bi se olakšao dugoročni oporavak i gospodarski rast područja i njegova održiva povezanost, približavajući zapadni Balkan jedinstvenom tržištu EU-a;
39. ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu potporu zemljama Istočnog partnerstva, posebno njihovoj neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti unutar njihovih međunarodno priznatih granica, kao i poštivanju volje naroda; poziva na punu provedbu sporazuma o pridruživanju s Gruzijom, Moldavijom i Ukrajinom te sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu s Armenijom; naglašava potrebu za nastavkom pregovora o sveobuhvatnom i pojačanom sporazumu o partnerstvu između EU-a i Azerbajdžana; potiče zemlje Istočnog partnerstva, a posebno one koje su odabrale slijediti put demokracije i europskih integracija, da jamče poštovanje temeljnih sloboda, ljudskih prava i vladavine prava i nastave s provedbom potrebnih socijalnih, gospodarskih i političkih reformi; pozdravlja Zajedničku komunikaciju Komisije od

18. ožujka 2020. naslovljenu „Politika Istočnog partnerstva nakon 2020.: Jačanje otpornosti – Istočno partnerstvo koje ostvaruje rezultate za sve” (JOIN(2020)0007); ponavlja da je potpora EU-a daljnjoj integraciji uvjetovana ostvarivanjem konkretnog napretka u tim reformama; podržava načelo EU-a o uvjetovanosti i diferencijaciji, uključujući poticaje; ističe da se uspjeh zemalja Istočnog partnerstva može predstaviti i konsolidirati samo kroz proces integracije u EU, a može također pokazati i ruskom narodu kakve društveno-gospodarske koristi mogu donijeti reforme europskog tipa; poziva Komisiju i Vijeće da iskoriste predstojeći sastanak na vrhu Istočnog partnerstva kako bi našim partnerima poslali snažnu poruku potpore; poziva čelnike EU-a da zajamče da će pet dugoročnih ciljeva i deset novih ciljeva za 2025., uz financiranje u okviru gospodarskog i investicijskog plana predloženog u lipnju 2021., dati stvaran doprinos društvenom i gospodarskom oporavku od pandemije bolesti COVID-19, ojačati gospodarske veze i uspostaviti trgovinske rute između EU-a i partnerskih zemalja;

40. osuđuje izravno i neizravno sudjelovanje Rusije i drugih vanjskih aktera u oružanim sukobima i hibridnim napadima te okupacijama, kao i jačanje njezine vojne prisutnosti unutar regije ili na granicama s regijom; naglašava da stalna prijetnja u našoj blizini zahtijeva fizičku prisutnost i EU-a i NATO-a u regiji; podupire jačanje suradnje između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva u području sigurnosti i obrane, posebice u pogledu promicanja mirnog rješavanja regionalnih sukoba te rješavanja pitanja hibridnih prijetnji, kibernetičkih napada, kampanja širenja dezinformacija i propagande, miješanja trećih strana u demokratske procese i jačanja društvene otpornosti; prima na znanje konvergenciju triju pridruženih partnera sa ZVSP-om i podupire pojačanu suradnju u području ZSOP-a, uključujući sudjelovanje u PESCO-u, ako budu ispunjeni uvjeti;
41. duboko je zabrinut zbog situacije u Bjelarusu; najoštrije osuđuje činove nasilja nad mirnim prosvjednicima i poziva na trenutno i bezuvjetno oslobađanje i povlačenje svih optužbi protiv svih političkih zatvorenika, iz vremena prije i nakon takozvanih predsjedničkih izbora 9. kolovoza 2020.; ponovno navodi svoje nepriznavanje Aleksandra Lukašenka kao predsjednika Bjelorusije; poziva Vijeće da bez odgode i u bliskoj suradnji s međunarodnim partnerima uvede najstrože i najšire moguće sankcije protiv svih bjeloruskih počinitelja izborne prijevara, nasilja i represije u Bjelarusu te protiv pojedinaca i subjekata koji organiziraju aktivnosti ili doprinose aktivnostima kojima se olakšava nezakoniti prelazak vanjskih granica EU-a; poziva Vijeće da nastavi s aktivnostima međunarodne koordinacije u cilju jačanja izolacije diktatora i njegova režima; oštro osuđuje hibridne napade Lukašenkovog režima na EU, što se odnosi i na iskorištavanje neregularnih migranata na vanjskim granicama EU-a i korištenje ljudskih bića u političke svrhe, čime se krše međunarodne norme; potiče EU i njegove države članice da brzo reagiraju na novonastale prijetnje u skladu s pravom EU-a i međunarodnim obvezama te da svoju zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku te politiku u području migracija i azila prilagode novim izazovima; izražava solidarnost s državama članicama koje su suočene s takvim prijetnjama; ponovno ističe svoju nepokolebljivu potporu demokratskom Bjelarusu i ističe važnost povećanog angažmana s predstavnicima bjeloruskog civilnog društva i demokratske oporbe; ističe važnost platforme Parlamenta za borbu protiv nekažnjivosti u Bjelorusiji i potiče korištenje svih dostupnih pravnih sredstava kako bi se Lukašenka i pripadnike njegovog režima privelo pravdi;

42. naglašava potrebu za većim angažmanom EU-a i država članica na južnom Kavkazu za stabilnost i prosperitet regije, kao i za suzbijanje utjecaja i uplitanja regionalnih sila; pozdravlja angažman predsjednika Europskog vijeća radi ublažavanja političke krize u Gruziji; smatra to znakom vodstva EU-a i poziva na sličan pristup kriznim i konfliktnim situacijama u regiji Istočnog partnerstva i šire; podupire teritorijalni integritet Gruzije i osuđuje rusku okupaciju gruzijskih teritorija, uključujući Abhaziju i regiju Činvala/Južnu Osetiju; podsjeća Rusiju na njezine međunarodne obveze u skladu sa sporazumom o prekidu vatre sklopljenim 2008. uz posredovanje EU-a pod francuskim predsjedanjem; poziva Rusiju da djeluje na konstruktivan način i omogući napredak na međunarodnim raspravama u Ženevi; poziva Rusiju da prestane s kršenjima ljudskih prava na okupiranim područjima Gruzije i podsjeća Rusku Federaciju na njezinu pravnu obvezu kao sile koja ima „efektivnu kontrolu“, kako je navedeno u presudi Europskog suda za ljudska prava u slučaju *Gruzija/Rusija* (II)⁷; osuđuje provokacije okupacijskih snaga, uključujući otmice gruzijskih državljana, ubojstva, nezakonita pritvaranja kao i trajno „postavljanje granica“; poziva EU, njegove države članice i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da se aktivno angažiraju u pronalaženju trajnog rješenja između Armenije i Azerbajdžana za Gorski Karabah te da spriječe daljnju eskalaciju napetosti u regiji, posebno poticanjem Azerbajdžana i Armenije da riješe poslijeratna pitanja, uključujući razgraničenje i oslobađanje svih preostalih ratnih zarobljenika; podsjeća da je Skupina iz Minska OESS-a jedini međunarodno priznati format za rješavanje tog sukoba, na temelju načela teritorijalnog integriteta, nepribjegavanja sili, samoodređenja i jednakih prava te mirnog rješavanja sukoba; poziva da ta skupina brzo ponovno preuzme svoju posredničku ulogu;
43. ponavlja svoju osudu agresivne politike Rusije u odnosu na Ukrajinu, posebice stalnu financijsku i vojnu potporu oružanim formacijama u Donbasu, nezakonitu okupaciju Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja, blokadu Azovskog mora i jačanje vojnih snaga na istočnoj granici Ukrajine i na poluotoku Krimu; pozdravlja uspostavu Međunarodne platforme za Krim i poziva institucije EU-a, države članice i sve partnere istih nazora da se aktivno uključe u tu inicijativu usmjerenu na obnovu teritorijalne cjelovitosti Ukrajine; ponavlja svoju potporu Medžlisu krimskih Tatara, kao jedinom međunarodno priznatom predstavničkom tijelu krimskih Tatara i pohvaljuje nepopustljiv stav ukrajinskih građana na okupiranom Krimu, posebno krimskih Tatara; poziva na oživljavanje procesa iz Minska kako bi se okončao vojni sukob u istočnoj Ukrajini; podupire kontinuiranu pomoć Ukrajini za reforme u njezinom sigurnosnom i vojnom sektoru i razmatra pružanje vojne obuke za ukrajinske časnike; potvrđuje prvi sastanak u okviru kiberdijaloga između EU-a i Ukrajine; pozdravlja raspravu o vojnoj misiji EU-a za savjetovanje i obuku u Ukrajini i izražava svoju potporu;
44. pozdravlja zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o obnovljenom partnerstvu s južnim susjedstvom⁸ i podržava mir, stabilnost, prosperitet i demokratska načela u toj regiji; poziva Komisiju da u potpunosti provede inicijative navedene u toj zajedničkoj komunikaciji; izražava žaljenje zbog toga što ni nakon 25 godina od pokretanja tzv. Barcelonskog procesa još uvijek nije uspostavljen prostor zajedničkog prosperiteta,

⁷ Presuda Europskog suda za ljudska prava od 21. siječnja 2021., *Gruzija/Rusija* (II).

⁸ JOIN (2021)0002.

stabilnosti i slobode sa sredozemnim zemljama južnog susjedstva; ponovno, međutim, upućuje poziv da se provede dalekosežna revizija cjelokupne europske politike susjedstva u pogledu financijskih sredstava i pomoći koji se pružaju stranim zemljama u susjedstvu EU-a kako bi se zajamčilo da partneri iz susjedstva napreduju u reformama i obvežu se na bliski dijalog i suradnju s EU-om te osiguralo da politike budu prilagođene;

45. podsjeća na predanost EU-a u pogledu bliskoistočnog mirovnog procesa i zaključenja sporazuma između dviju strana, među ostalim u pogledu pitanja sporazuma o konačnom statusu, posebno uzimajući u obzir potrebu da se na terenu očuvaju uvjeti za mirno dvodržavno rješenje na temelju granica iz 1967., s Jeruzalemom kao glavnim gradom objiju država, sa sigurnom Državom Izraelom i neovisnom, demokratskom, povezanom i održivom palestinskom državom, koje koegzistiraju u miru i sigurnosti na temelju prava na samoodređenje i uz puno poštivanje međunarodnog prava; poziva, u tom duhu, na nastavak istinskih mirovnih napora usmjerenih na postizanje opipljivih rezultata između objiju strana, uz potporu međunarodne zajednice; poziva EU da poveća svoj angažman na oživljavanju mirovnog procesa između Izraelaca i Palestinaca, uključujući mjere za izgradnju povjerenja, regionalni dijalog i povećanu transatlantsku suradnju u regiji, kao i bolje korištenje svoje mogućnosti utjecanja na obje strane;
46. poziva na obustavu djelovanja kojima se na terenu podriva održivost dvodržavnog rješenja, primjerice izgradnje izraelskih naselja i rušenja palestinskih domova i infrastrukture na okupiranoj Zapadnoj obali, uključujući u istočnom Jeruzalemu; poziva na političko rješenje za okončanje blokade i ublažavanje humanitarne krize u pojasu Gaze, što podrazumijeva i potrebna sigurnosna jamstva za sprečavanje nasilja prema Izraelu; oštro osuđuje terorizam; ističe važnost palestinskih izbora za obnovu demokratskog legitimiteta potpore javnosti političkim institucijama u Palestini;
47. ističe prvu obljetnicu Abrahamovog sporazuma i naglašava njegovu važnost za mir, stabilnost i suradnju u regiji; poziva Komisiju i Vijeće da podrže normalizaciju odnosa između Izraela i arapskih država provedbom i proširenjem Abrahamovog sporazuma kao važnog doprinosa postizanju trajnog mira na Bliskom istoku; prepoznaje da je SAD imao važnu ulogu;
48. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog situacije u Libanonu i snažno potiče libanonsku vladu da u svojem djelovanju bude usmjerena na svoju misiju, vjerodostojna i odgovorna te bez stranog utjecaja; naglašava posebnu odgovornost Hezbolaha i drugih frakcija za represiju narodnih pokreta u Libanonu 2019. te za političku i gospodarsku krizu u Libanonu; poziva Iran da se suzdrži od miješanja u unutarnja libanonska pitanja i poziva na poštovanje libanonske suverenosti i političke neovisnosti; oštro osuđuje Hezbolahovo ispaljivanje raketa iz južnog Libanona prema civilnim područjima u Izraelu; odbacuje svaku ulogu predsjednika Bašara al-Asada u Siriji nakon sukoba, uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2254 (2015.); pozdravlja i podupire kaznene istrage protiv al-Asada i njegovih suradnika zbog upotrebe kemijskog oružja i odgovornosti za brojne ratne zločine; preporučuje da države članice prošire popis osoba na koje se primjenjuju ciljane sankcije kako bi uključile civilne i vojne dužnosnike Asadova režima koji su vjerojatno bili upleteni u ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i druge ozbiljne zločine; ponovno poziva Komisiju da predstavi akcijski plan EU-a o nekažnjavanju, sa zasebnim poglavljem o Siriji; naglašava da bi se

tim akcijskim planom trebalo nastojati bolje koordinirati i uskladiti resurse i napore država članica u pogledu kaznenog progona ratnih zločinaca u EU-u;

49. i dalje je duboko zabrinut je zbog sve asertivnije vanjske politike turske vlade, zbog koje je ta zemlja sve češće na suprotnim pozicijama od EU-a kao cjeline, njegovih država članica te zemalja u njezinom susjedstvu; napominje da je prema izvješću Komisije o Turskoj za 2021. od 19. listopada 2021.⁹, stopa usklađenosti Turske sa ZVSP-om i dalje vrlo niska, oko 14 % u kolovozu 2021.; podsjeća na dugotrajno kontinuirano pogoršanje stanja u pogledu ljudskih prava i demokracije u Turskoj; konstatira da će financijska sredstva EU-a za Tursku podlijegati uvjetima, među kojima su i poštovanje načela Povelje Ujedinjenih naroda, međunarodnog prava te europskih vrijednosti i načela; poziva na nastavak diplomatskog dijaloga kako bi se pronašla održiva rješenja za sporove u istočnom Sredozemlju; potvrđuje da će Turska i dalje biti zemlja od ključnog strateškog interesa za EU te da je u područjima od zajedničkog interesa potrebno pojačati suradnju, s posebnim naglaskom na određena područja politika kao što su klimatske promjene, borba protiv terorizma, migracije, sigurnost i gospodarstvo; u tom smislu pozdravlja nedavni prvi dijalog na visokoj razini o migraciji i sigurnosti; zaključuje da je trenutačno mogućnost pridruživanja Turske EU-u nerealna; stoga odlučno ustraje u tome da bi, ako se trenutačni negativni trend hitno i dosljedno ne preokrene, Komisija trebala u skladu s pregovaračkim okvirom iz listopada 2005. preporučiti službenu obustavu pristupnih pregovora s Turskom, kako bi obje strane, realistično i putem strukturiranog dijaloga na visokoj razini, sagledale prikladnost postojećeg okvira i njegovu sposobnost funkcioniranja i razmotrile nove i alternativne sveobuhvatne modele budućih odnosa; podsjeća da je EU spreman upotrijebiti sve instrumente koji su mu na raspolaganju, uključujući sankcije, kako bi obranio svoje interese i interese svojih država članica te očuvao regionalnu stabilnost;
50. ističe važnost potpune provedbe Sporazuma o povlačenju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, što obuhvaća i Protokol o Irskoj i Sjevernoj Irskoj te Sporazum o trgovini i suradnji; naglašava važnost tog Protokola za održavanje mira i stabilnosti i za cjelovitost i ispravno funkcioniranje jedinstvenog europskog tržišta; pozdravlja poduzete korake u pogledu uspostave Parlamentarne skupštine za partnerstvo EU-a i Ujedinjene Kraljevine, kako je predviđeno tim sporazumom; ostaje otvoren za daljnji razvoj i jačanje okvira za suradnju između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, što bi moglo dovesti do sporazuma o vanjskoj sigurnosnoj i obrambenoj politici i pitanjima od zajedničkog interesa; u tom smislu ističe važnost bliske suradnje EU-a i Ujedinjene Kraljevine u međunarodnim forumima, posebno u Ujedinjenim narodima, uzimajući u obzir velik broj zajedničkih vrijednosti i interesa i zemljopisnu blizinu;
51. ističe da je potrebno pojačati transatlantsku suradnju između EU-a i SAD-a koja bi bila utemeljena na ravnopravnom partnerstvu na temelju zajedničkih vrijednosti i ciljeva, u skladu s načelom partnerstva u vodstvu i odgovornosti te uz poštivanje autonomije, interesa i težnji druge strane; u tom smislu pozdravlja izjavu sa sastanka na vrhu EU-a i SAD-a iz 2021. naslovljenu „Prema obnovljenom transatlantskom partnerstvu”, koja predstavlja dobru osnovu za ambiciozan transatlantski program; u potpunosti podržava i obvezuje se na ostvarivanje sinergija i zajedničkih ciljeva u području vanjske i sigurnosne politike daljnjim produbljivanjem suradnje u okviru transatlantskog dijaloga

⁹ SWD(2021)0290.

između EU-a i SAD-a kako bi se odgovorilo na više ključnih globalnih izazova poput klimatskih promjena i prijetnje koje predstavljaju autoritarni i totalitarni izazovi; pozdravlja pokretanje Vijeća za transatlantsku trgovinu i tehnologiju; preporučuje da se sastanci na vrhu između EU-a i SAD-a održavaju redovito, kako bi se s najviše instance kontinuirano poticala transatlantska suradnja koja je od presudne važnosti; ponovno ističe svoju potporu osnivanju Transatlantskog političkog vijeća pod vodstvom vanjskopolitičkih čelnika objiju strana; naglašava da snažan transatlantski odnos također zahtijeva da EU dodatno razvije svoje sposobnosti za djelovanje; ističe da je potrebno da se EU brzo prilagodi mijenjajućoj ulozi SAD-a na globalnoj razini kako bi zaštitio svoje ključne interese i ostvario ciljeve vanjske politike; ističe da EU i SAD moraju koordinirati svoje napore u borbi protiv terorizma i radikalizacije te osigurati da se uloženi naponi podupru potrebnim sredstvima; poziva EU i SAD da se zajednički uhvate u koštac sa sustavnim i sve brojnijim prijetnjama zaštititi i očuvanju kulturne baštine, posebno u područjima sukoba;

52. ističe da su odnosi EU-a s Afrikom od iznimne važnosti kako bi se udovoljilo potrebama i razvilo veliki potencijal partnerskih zemalja te ostvarili zajednički interesi; naglašava da bi taj odnos sa susjednim kontinentom EU-a trebao odražavati zajedničku sudbinu i usredotočiti se na stvaranje vjerodostojne perspektive, posebno za najmlađe generacije; pozdravlja zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 9. ožujka 2020. naslovljenu „Put prema sveobuhvatnoj strategiji s Afrikom”¹⁰ i ponavlja svoj poziv na odmak od odnosa donator-primatelj prema istinskom partnerstvu u središtu kojega bi bili ljudski razvoj i zaštita prirodnih resursa; u tom smislu ustaje u tome da je potrebno pozvati Komisiju i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove da prodube savjetovanja s afričkim partnerima EU-a, i pojedinačnim zemljama i regionalnim organizacijama kao što su regionalni gospodarski mehanizmi i regionalne gospodarske zajednice koje čine Afričku uniju; naglašava važnost potpore Afričkoj uniji i njezinim regionalnim komponentama u njihovim nastojanjima da uspostave učinkovitu sigurnosnu strukturu za sprečavanje sukoba i upravljanje sukobima, među ostalim i sveobuhvatnom potporom operacionalizaciji Afričkih snaga u pripravnosti i njihovih regionalnih komponenti; poziva na strogu provedbu ciljeva održivog razvoja u svim područjima odnosa EU-a i Afrike; pozdravlja sklapanje Sporazuma za razdoblje nakon Cotonoua u travnju 2021. i jačanje veza EU-a sa zemljama Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država te pojačanu suradnju u multilateralnim forumima u pogledu programa održivog razvoja i klimatskih djelovanja; izražava zabrinutost zbog kašnjenja u potpisivanju Sporazuma o partnerstvu OAKPD-EU ; prima na znanje sporazume o ponovnom prihvatu s afričkim zemljama;
53. izrazito je zabrinut zbog rastuće nesigurnosti u regiji Sahela, koja se odražava na sigurnost i životne uvjete velikog broja stanovnika, i sve većeg broja napada islamističkih militantata koji imaju ozbiljan učinak na stabilnost, posebno u Maliju i Burkini Faso; poziva EU i skupinu zemalja G5 Sahel da se uključe kako bi spriječili slom sigurnosne situacije u široj regiji; u tom smislu pozdravlja obnovljeno partnerstvo između NATO-a i Mauritanije koja je glavni regionalni saveznik EU-a i čije su snage na prvoj crti obrane protiv terorizma u regiji; osuđuje prisutnost privatnih vojnih i zaštitarskih poduzeća u Africi, posebno grupe Wagner koja je radeći u interesu

¹⁰ JOIN (2020)0004.

nedemokratskih država počinila brojna kršenja ljudskih prava; ustraje u tome da je strategiju EU-a i Afrike potrebno ažurirati integriranim pristupom kojim se mogu zajamčiti sigurnost i razvoj kako bi se postigla stabilnost u zabrinjavajućoj situaciji u Sahelu, uzimajući u obzir razvoj događaja tijekom 2021. i sve veću nestabilnost u toj regiji te velik utjecaj koji događaji u regiji imaju ne samo na Afriku, već i na EU i njegove države članice; u tom pogledu naglašava potrebu za suradnjom na izradi strategije u područjima obrane, razvoja i izgradnje mira za suzbijanje džihadističkog jačanja u Sahelu i drugim dijelovima Afrike;

54. duboko je zabrinut zbog razvoja događaja u Rusiji i ponavlja da je u interesu EU-a sačuvati slobodu, stabilnost i mir na europskom kontinentu i šire; smatra da bi EU trebao blisko surađivati i usklađivati se s NATO-om i drugim partnerima kako bi odvratio Rusiju od poduzimanja destabilizirajućih i subverzivnih aktivnosti u Europi, posebno u baltičkim državama i istočnoj Europi, među kojima su uplitanje u izborne procese, kampanje dezinformiranja i pružanje potpore krajnje desnim strankama; ističe da ruske vlasti moraju snositi višu cijenu zbog represije nad vlastitim građanima; žali što vojne snage Ruske Federacije nastavljaju okupirati dijelove Ukrajine i Gruzije kršeći međunarodno pravo, što su još uvijek prisutne u Republici Moldaviji i što Rusija nastavlja destabilizirati mir i sigurnost u regiji i aktivno koristiti hibridne mjere protiv demokracija u Europi; uznemiren je zbog ruskog uplitanja u regiji zapadnog Balkana koje se provodi hibridnim taktikama koje uključuju kampanje dezinformacija koje imaju za cilj narušiti ulogu EU-a i predanost europskoj budućnosti pojedinačnih zemalja; naglašava potrebu za jedinstvenim stajalištem o politici EU-a u tom kontekstu, što se odnosi i na provedbu sankcija; poziva Komisiju na bolje usklađivanje svoje strategije za Rusiju s državama članicama kako bi se EU zajedničkim snagama suočio s ruskim prijetnjama; naglašava da je Parlament preporučio da EU zajedno s državama članicama preispita politiku EU-a u odnosu na Rusiju i da se razvije sveobuhvatna strategija EU-a prema Rusiji; potiče EU na razvoj strategije za buduće odnose EU-a s demokratskom Rusijom, koja bi narodu Rusije jasno pokazala prednosti koje bi takvi odnosi mogli donijeti; ističe da se odnosi s Rusijom ne mogu bitno promijeniti sve dok ona provodi agresivne politike prema EU-u i svojim susjedima; ponavlja da EU mora jasno dati do znanja da će, ako Rusija nastavi sa svojom aktualnom politikom u pogledu Bjelorusa, EU Rusiji morati uvesti dodatne mjere ograničavanja i odvratanja; izražava zabrinutost zbog opetovanih kršenja sporazuma i standarda o nadzoru oružja od strane Rusije, zbog čega je došlo do propasti Sporazuma o nuklearnom oružju srednjeg dometa, te zbog upotrebe živčanih bojnih otrova za vojne namjene, i u Rusiji i na teritoriju EU-a, što predstavlja kršenje konvencije o kemijskom oružju; naglašava da je potrebno izvršiti pritisak na Rusku Federaciju kako bi ona poštovala međunarodno pravo i sporazume; žali zbog ruskog korištenja energetske resursa kao sredstva za geopolitički pritisak, posebno u pogledu njezine opskrbe država članica plinom preko Ukrajine, te poziva na to da se energetska ovisnost o Rusiji svede na najmanju moguću mjeru poticanjem diversifikacije energetske izvora i pravaca; potiče Komisiju i države članice da ojačaju europsku energetske sigurnost, posebno u kontekstu trenutnog povećanja cijena plina i električne energije; potiče EU na aktivniji angažman sa stanovništvom Rusije, među ostalim razvojem jasno definiranog cilja takvog „angažmana“, koji se ne bi trebao svesti samo na tradicionalni, selektivan angažman s Kremljem, već bi njime trebao biti obuhvaćen i „strateški“, dinamičniji angažman s ruskom oporbom i civilnim društvom;

55. ističe stratešku i geopolitičku važnost Arktika za EU te predanost EU-a tome da bude odgovoran akter koji se zalaže za dugoročno održiv i miran razvoj te regije; naglašava jedinstvenu složenost izazova s kojima se susreće arktička regija, a koji zahtijevaju veći angažman i rješenja EU-a, uzimajući također u obzir znanje i volju stanovnika Arktika, uključujući autohtone narode; u tom pogledu pozdravlja zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika od 13. listopada 2021. o jačem angažmanu EU-a za miran, održiv i prosperitetni Arktik¹¹; poziva sve dionike da odgovore na vrlo zabrinjavajuće učinke i posljedice klimatskih promjena u toj regiji; ističe da mogućnost militarizacije Arktika pretpostavlja znatne sigurnosne rizike u toj regiji i šire te je zabrinut zbog potencijalnih posljedica globalnih sigurnosnih pitanja na Arktiku i zbog progresivnog i znatnog jačanja vojne prisutnosti Rusije na Arktiku, kao i zbog učinka dalekosežnih kineskih razvojnih i infrastrukturnih inicijativa i ambicija u regiji; konstatira da Arktik ima ključnu ulogu u sigurnosti cijele Europe; naglašava da EU mora imati jasnu viziju svoje uloge u sigurnosnim pitanjima na Arktiku, kao i dobru suradnju s NATO-om; ističe važnost poštivanja međunarodnih zakona i sporazuma kako bi Arktik i dalje bio područje niskih tenzija; u tom pogledu poziva na to da se veća pozornost obrati na prvi optički kabel na Arktiku, koji kao središnji dio sustava interneta sve više postaje cilj međunarodnih špijunskih operacija; potiče članove Arktičkog vijeća da se uhvate u koštac s pitanjem sve veće militarizacije i da nađu platforme na kojima bi se to pitanje riješilo na odgovarajući način, i među članicama Arktičkog vijeća i sa zemljama koje nisu članice Arktičkog vijeća; zalaže se za to da EU pojača napore da dobije status promatrača u Arktičkom vijeću;
56. ističe da je Kina partner EU-a za suradnju i pregovore, ali i konkurent u sve većem broju područja i sistemski rival; ponovno upućuje poziv da EU, kako je istaknuto u Rezoluciji Parlamenta od 16. rujna 2021. o novoj strategiji EU-a za Kinu¹², razvije asertivniju, sveobuhvatniju i dosljednu strategiju za Kinu kojom bi se ujedinile sve države članice i odnosi s Kinom, koja djeluje sve više asertivno i intervencionistički, oblikovali u interesu EU-a kao cjeline; naglašava da bi se tom strategijom trebao promicati multilateralni poredak koji se temelji na pravilima, da bi u njezinu središtu trebala biti obrana vrijednosti i interesa EU-a te da bi se ona trebala temeljiti na trima načelima: suradnje tamo gdje je to moguće, konkurencije tamo gdje je to potrebno, i sukobljavanja tamo gdje je to nužno; poziva na poboljšanu suradnju između demokratskih zemalja kako bi se riješio problem sve asertivnije i represivnije Komunističke partije Kine;
57. snažno se zalaže za to da Tajvan kao promatrač smisleno sudjeluje na sjednicama te u mehanizmima i aktivnostima međunarodnih organizacija te za produbljenu suradnju između EU-a i Tajvana, što se odnosi i na bilateralni sporazum o ulaganjima; poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisiju da hitno započnu procjenu učinka, javno savjetovanje i utvrđivanje područja primjene bilateralnog sporazuma o ulaganjima s tajvanskim vlastima, radi pripreme za pregovore o produbljivanju bilateralnih gospodarskih veza; s ozbiljnom zabrinutošću primjećuje nedavno iskazivanje sile i eskalaciju napetosti u regionalnim žarištima kao što su Južno i Istočno kinesko more i Tajvanski tjesnac; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nastavka kineskih vojnih manevara u Tajvanskom tjesnacu,

¹¹ JOIN/2021/0027.

¹² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0382.

uključujući one usmjerene na Tajvan ili one koji se odvijaju u tajvanskoj identifikacijskoj zoni protuzračne obrane; poziva Narodnu Republiku Kinu (NRK) da obustavi takve vojne demonstracije sile koje predstavljaju ozbiljnu prijetnju miru i stabilnosti diljem Tajvanskog tjesnaca i indopacifičke regije; ponavlja da bi se odnos između Kine i Tajvana trebao razvijati konstruktivno, putem dijaloga; naglašava svoje protivljenje svakoj vrsti jednostranog djelovanja koje bi moglo ugroziti *status quo* u Tajvanskom tjesnacu; naglašava da bilo kakva promjena u odnosima između Tajvana i Kine ne smije biti protivna volji građana Tajvana; potiče EU i države članice da preuzmu proaktivnu ulogu i surađuju s međunarodnim partnerima sličnih nazora u cilju mira i stabilnosti u Tajvanskom tjesnacu te uspostave partnerstva s demokratskom vladom Tajvana;

58. oštro osuđuje kršenja ljudskih prava koja su u tijeku u Kini, posebno nad etničkim i vjerskim manjinama, ponajprije Ujgurima muslimanske vjeroispovijesti, kršćanima i Tibetancima te također osuđuje represivne mjere protiv demokracije i sloboda u Makau i Hong Kongu, među ostalim nametanje drakonskog Zakona o nacionalnoj sigurnosti 2020. godine; osuđuje agresivno ponašanje Kine u Južnom i Istočnom kineskom moru, koje utječe na slobodu plovidbe, te revizionistički pristup Kine u istočnoj Aziji, koji je doveo do brojnih graničnih sukoba sa susjednim zemljama;
59. ponovno ističe svoju snažnu osudu neutemeljenih i proizvoljnih sankcija koje su kineske vlasti uvele za nekoliko europskih pojedinaca i subjekata, uključujući pet zastupnika u Europskom parlamentu; ponavlja svoj poziv kineskoj vladi da ukine te potpuno neopravdane restriktivne mjere;
60. osuđuje postupke NRK-a u Hong Kongu i naglašava da Peking kontinuirano narušava autonomiju Hong Konga, što je protivno kineskim bilateralnim ugovornim obvezama i međunarodnom pravu te također dovodi u pitanje položaj Pekinga kao vjerodostojnog partnera; naglašava svoju predanost ciljanim sankcijama u okviru globalnog režima sankcija EU-a za ljudska prava protiv kineskih dužnosnika uključenih u kršenja ljudskih prava u Hong Kongu i Xinjangu te, nadalje, potiče Vijeće da donese ciljane sankcije, uključujući zabrane putovanja i zamrzavanja imovine, protiv pojedinaca i subjekata u Hong Kongu i NRK-u zbog ozbiljnih kršenja ljudskih prava i međunarodnog prava u Hong Kongu; poziva države članice koje i dalje imaju sporazume o izručenju s Kinom i Hong Kongom da obustave pojedinačna izručenja u slučajevima kada bi izručenje pojedinca dovelo u opasnost od mučenja ili okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, kad bi tom pojedincu prijetile optužbe na temelju politički motiviranih razloga, u drugim situacijama usmjerenima na etničke manjine, predstavnike prodemokratske oporbe u Hong Kongu i općenito disidente i kad god bi to predstavljalo kršenje obveza EU-a u okviru Europske konvencije o ljudskim pravima;
61. naglašava da je važno da se EU pridruži transatlantskim partnerima u provođenju neovisne vanjske istrage o podrijetlu virusa koji uzrokuje bolest COVID-19 koji je potekao iz Wuhana u Kini, kako bi se pronašli prijeko potrebni odgovori i dobio uvid u to kako u budućnosti spriječiti potencijalne globalne katastrofe s izravnim učinkom na vanjsku i sigurnosnu politiku;
62. osuđuje pritisak Komunističke partije Kine protiv Litve i drugih država članica EU-a i partnera te poziva na veću solidarnost sa zemljama na koje ta partija vrši pritisak, među

ostalim suradnjom s našim demokratskim saveznicima u otvaranju naših tržišta gospodarstvima koja pate zbog gospodarskog pritiska Komunističke partije Kine;

63. pozdravlja najavu predsjednice Komisije da se planira predstaviti nova zajednička komunikacija o partnerstvu sa Zaljevskom regijom; poziva EU da predstavi dosljednu strategiju za uravnotežen angažman EU-a u toj regiji, s promicanjem regionalne sigurnosti i suradnje kao ključnim strateškim ciljem; napominje da bi takav angažman trebao težiti jačanju sinergija s regionalnim akterima, primjerice u okviru Bagdadske konferencije za suradnju i partnerstvo i jačanjem potpore EU-a inicijativama dijaloga u okviru smjera II koje uključuju znanstvenu zajednicu, civilno društvo, vjerske vođe i druge aktere; smatra ohrabrujućim deeskalaciju napetosti između Irana i Saudijske Arabije te poziva obje zemlje da brzo dovrše proces ponovne uspostave punih diplomatskih odnosa; ponavlja da je prioritet EU-a ponovno aktiviranje Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP), s obzirom na to da je riječ o sigurnosnom pitanju za Europu i tu regiju; podsjeća da je ZSAP i dalje jedini način da se zaustave zabrinjavajuće nuklearne aktivnosti Irana; pohvaljuje ulogu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i ESVD-a u posredovanju između SAD-a i Irana u naporima da se oživi ZSAP; poziva Sjedinjene Države i Iran da nastave smislene pregovore u cilju ponovnog poštovanja ZSAP-a; ustraje u tome da ponovno oživljavanje ZSAP-a podrazumijeva da, povezano, Iran ponovno u potpunosti poštuje svoje obveze u okviru ZSAP-a, a da SAD ukine sve sankcije povezane sa ZSAP-om; napominje da je potrebno riješiti i suprotstaviti se širim zlonamjernim i destabilizirajućim aktivnostima Irana na Bliskom istoku i šire, što se odnosi i na državno područje država članica; naglašava da svaki sporazum s Iranom mora uključivati dostatne zaštitne mjere kako Iran ne bi mogao steći nuklearno oružje; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog navoda o nemogućnosti Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) da pristupi svojoj opremi za praćenje i nadzor u nuklearnim postrojenjima i lokacijama u Iranu, što uvelike otežava sposobnost IAEA-e da provjerava i nadzire iranske nuklearne aktivnosti te zbog činjenice da je pitanje zaštitnih mehanizama tijekom posljednje dvije godine i dalje neriješeno; osuđuje iransko kršenje ljudskih prava protiv vlastitog naroda, iranski program balističkih projektila i terorističke aktivnosti u regiji;
64. naglašava da stanje u Afganistanu predstavlja poziv EU-u da preispita međunarodni pristup projektima izgradnje nacije u inozemstvu i strateški preoblikuje integrirani pristup svojim vanjskim politikama, da poveća svoj udio odgovornosti u globalnoj sigurnosti i da teži većoj suverenosti u svojoj vanjskoj i sigurnosnoj politici; zabrinut je zbog dramatične humanitarne, političke i gospodarske i sigurnosne situacije u Afganistanu, posebice jer se svaki treći Afganistanac suočava s teškom gladi; poziva Komisiju i ESVD da pojačaju humanitarnu pomoć i da koriste sve raspoložive alate kako bi osigurali da ugroženi Afganistanci imaju pristup zaštiti; ističe da je potrebno da odgovornost za zaštitu ljudskih života i imovine te za ponovnu uspostavu sigurnosti i javnog poretka i javnih usluga snosi talibanski režim; ponovno ističe da afganistanske žene i djevojčice, osobe koje djeluju u profesijama povezanim s afganistanskim civilnim društvom, branitelji ljudskih prava, politički aktivisti, novinari, znanstvenici, umjetnici, vjerske i etničke manjine i druge ugrožene skupine, kao i svi Afganistanci, zaslužuju živjeti u sigurnim i dostojanstvenim uvjetima i imati puni pristup obrazovanju i javnom životu te pozdravlja široku međunarodnu potporu njihovim pravima i slobodama; poziva na nastavak evakuacije ugroženih Afganistanaca, posebice sutkinja,

branitelja ljudskih prava, novinara, lokalnog osoblja i drugih osoba ugroženih zbog njihovih aktivnosti u promicanju demokracije i temeljnih sloboda; poziva EU da se očuvaju postignuća ostvarena u posljednjih dvadeset godina i da se pobrine za to da Afganistan ne postane opet utočište za terorističke skupine; poziva EU da provede temeljito preispitivanje i izvuče pouke iz dvadesetogodišnjeg angažmana u Afganistanu te da odmah na temelju stečenih iskustava razvije sveobuhvatnu strategiju EU-a za Afganistan i okolne zemlje; naglašava važnost suradnje sa susjednim i regionalnim zemljama kako bi se zajamčila globalna sigurnost i regionalna stabilnost, imajući pritom na umu da nemaju svi afganistanski susjedi i regionalne sile iste ciljeve kao koalicija pod vodstvom SAD-a; u tom pogledu ističe važnu ulogu koju su određene zemlje imale u evakuaciji europskih građana i ugroženih Afganistanaca, i to posebice zahvaljujući znatnom diplomatskom pritisku koji su izvršile na talibanske snage;

65. pozdravlja ponovno izraženu predanost EU-a indopacifičkoj regiji i prepoznavanje njezine sve veće važnosti za interese EU-a, kako je istaknuto u zajedničkoj komunikaciji od 16. rujna 2021. potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije o strategiji EU-a za suradnju na Indopacifiku¹³, kao i u zaključcima Vijeća na istu temu od 19. travnja; zalaže se za jaču suradnju sa zemljama u toj regiji, posebice Japanom, Savezom država jugoistočne Azije (ASEAN), Australijom, Novim Zelandom i Korejom; prepoznaje intenzivno geopolitičko natjecanje i teritorijalne sporove u regiji, koji su uglavnom potaknuti sve većom asertivnošću Kine prema susjednim zemljama; poziva sve strane da se pridržavaju načela međunarodnog prava, a posebno Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora; naglašava da je u indopacifičkoj regiji potreban dugotrajan strateški angažman i uspostava sveobuhvatnih i strateških bilateralnih i multilateralnih mehanizama za dijalog sa zemljama i društvima u toj regiji, posebno sa zemljama istih nazora kao što su, među ostalima, Japan, Južna Koreja, Australija i Novi Zeland; naglašava važnost sigurnosti i stabilnosti u indopacifičkoj regiji za blagostanje i sigurnost u EU-u; prima na znanje nova partnerstva u regiji, kao što je uspostava trilateralnog vojnog saveza između Australije, Ujedinjene Kraljevine i SAD-a (AUKUS) te izražava žaljenje zbog niske razinu koordinacije pri uspostavi tog partnerstva;
66. ističe sve veći regionalni i geopolitički utjecaj Indije; naglašava da je za jačanje partnerstva EU-a i Indije i iskorištavanje punog potencijala bilateralnih odnosa potreban pojačan politički angažman; ponovno ističe potrebu za produbljenim partnerstvom koje bi se trebalo temeljiti na zajedničkim vrijednostima i punom poštovanju ljudskih prava; potvrđuje da je Indija ključni partner EU-a s obzirom na njezin položaj i vodeću ulogu u temeljnim područjima;
67. poziva na to da se pojača i poboljša suradnja s našim partnerima u Latinskoj Americi; smatra da je jačanje veza s Latinskom Amerikom i Karibima od velike važnosti za geopolitičku strategiju EU-a u svijetu; ističe potrebu da Unija ojača veze koje ujedinjuju EU sa zemljama Latinske Amerike i Kariba, posebno kada je riječ o obrani multilateralnog poretka utemeljenog na pravilima; poziva EU da iskoristi sve dostupne instrumente kako bi se produbila suradnja s partnerima iz Latinske Amerike i Kariba; potiče EU da se ponovno izbori za položaj preferiranog partnera zemalja Latinske

¹³ JOIN/2021/0024.

Amerike, s obzirom na to da drugi geopolitički akteri zauzimaju sve značajniji položaj u toj regiji, posebno u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i povezane „diplomacije cjepivima“; poziva EU i države članice da provode odlučnije politike prema autoritarnim režimima koji su imali koristi od svojih odnosa s EU-om i koji su ukinuli, kršili ili izravno potisnuli prava i slobode svojih građana;

Jačanje demokratskog nadzora, kontrole, odgovornosti i parlamentarne dimenzije zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a;

68. ističe poseban doprinos Europskog parlamenta vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a sredstvima parlamentarne diplomacije kao što su njegova izvješća i rezolucije, široka mreža stalnih međuparlamentarnih tijela, politički dijalog s dužnosnicima diljem svijeta te aktivnosti za potporu demokraciji, posredovanje i promatranje izbora; potvrđuje da bi Parlament trebao u potpunosti iskoristiti svoje nadzorne i proračunske ovlasti u pogledu odluka Unije na međunarodnoj sceni; naglašava važnost programa Parlamenta za potporu demokraciji koji imaju snažan potencijal za jačanje uloge EU-a u cijelome svijetu uključivanjem ključnih političkih dionika i olakšavanjem održivog demokratskog upravljanja u zemljama koje nisu članice EU-a;
69. naglašava da je politički i tehnički dijalog među parlamentima od ključne važnosti te da on mora biti dobro usklađen s aktivnostima izvršne vlasti; s obzirom na navedeno, ističe važnost nesmetane razmjene svih relevantnih informacija u području ZVSP-a među institucijama, što se odnosi i na relevantne povjerljive podatke, u interesu učinkovitosti vanjskog djelovanja Unije u cjelini te odgovornije zajedničke vanjske i sigurnosne politike;
70. poziva Komisiju i države članice da omoguće i ojačaju parlamentarni nadzor nad vanjskim djelovanjem EU-a, među ostalim i nastavkom redovitih savjetovanja s potpredsjednikom Komisije / Visokim predstavnikom Unije i Komisijom; ističe da takav nadzor ima važnu ulogu u osiguravanju pravilnog funkcioniranja europske demokracije i povjerenja javnosti; naglašava da takav nadzor može poslužiti kao polazišna točka prema snažnijoj institucionalnoj ulozi Parlamenta u ZVSP-u; poziva na brzo zaključenje pregovora o zamjeni Međuinstitucionalnog sporazuma iz 2002. o pristupu Parlamenta osjetljivim informacijama Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike¹⁴; poziva na koordinaciju sigurnosnih i obavještajnih službi država članica;
71. naglašava važnost parlamentarnih skupština kao prostora za suradnju i institucionalni dijalog i njihov vrijedan doprinos europskom vanjskom djelovanju u pitanjima sigurnosti, kao i potrebu za promicanjem njihovih aktivnosti i jamčenjem njihova ispravnog funkcioniranja i razvoja; poziva na jačanje nadzora Parlamenta nad radom delegacija EU-a u pogledu zastupanja vrijednosti i načela EU-a u inozemstvu i nastojanja da se ostvare interesi EU-a, ne zanemarujući pritom pristup koji se temelji na ljudskim pravima; ističe da je potrebno da delegacije EU-a imaju sve potrebne i odgovarajuće resurse i kapacitete za učinkovito djelovanje po pitanju tih zadaća;
72. poziva da se u potpunosti iskoristi veća uključenost Europskog parlamenta u izradu programa za Globalnu Europu i IPA III; pozdravlja pokretanje polugodišnjih

¹⁴ SL C 298, 30.11.2002., str. 1.

geopolitičkih dijaloga na visokoj razini za instrumente za vanjsko financiranje kao ključnog alata ne samo za nadzor nego i za aktivno oblikovanje vanjskopolitičkih prioriteta EU-a; naglašava da je cilj tih geopolitičkih dijaloga omogućiti Parlamentu da pruži smjer, strateško upravljanje i smjernice za programiranje i provedbu za tematske i zemljopisne prioritete Globalne Europe i IPA-e III; međutim, ustraje na tome da bi, kako bi mogao provesti smislenu kontrolu, Parlament relevantne pripremljene dokumente trebao dobivati na vrijeme i s odgovarajućom razinom pojedinosti; poziva na veću transparentnost u provedbi financijskih instrumenata na način da se uspostavi jedinstvena zajednička transparentna javna baza podataka projekata i djelovanja;

73. podsjeća Vijeće na pravo Parlamenta da bude obaviješten o svim fazama postupaka povezanih s pregovorima i sklapanjem međunarodnih sporazuma i na njegovo pravo davanja ili uskraćivanja suglasnosti za takve sporazume; odlučan je koristiti se tim ovlastima kako je utvrđeno u Ugovorima, kako bi se osigurala transparentnost i demokratski nadzor nad međunarodnim sporazumima dogovorenima u ime EU-a, kao i nad provedbom Europskog instrumenta mirovne pomoći, kako je istaknuto u preporuci Parlamenta od 28. ožujka 2019.¹⁵, među ostalim u pogledu njegove komplementarnosti s drugim instrumentima EU-a u području vanjskog djelovanja;
74. ponovno iznosi svoje stajalište da je krajnje vrijeme da se revidira Deklaracija o političkoj odgovornosti iz 2010., kako bi se poboljšala ta osnova za odnose između Parlamenta i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku;

o

o o

75. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladama i parlamentima država članica.

¹⁵ Preporuka Europskog parlamenta od 28. ožujka 2019. Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u vezi s Prijedlogom Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, uz potporu Komisije, Vijeću za Odluku Vijeća o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći, SL C 108, 26.3.2021., str. 141.

11.11.2021

MIŠLJENJE ODBORA ZA USTAVNA PITANJA

upućeno Odboru za vanjske poslove

o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2021.
(2021/2182(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Gerolf Annemans

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. napominje da geopolitičke posljedice pandemije bolesti COVID-19 i brzo pogoršanje sigurnosnog okružja predstavljaju dosad nezabilježene izazove za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku Unije; ističe da Unija, suočena s tim izazovima, mora povećati svoju otpornost te iz temelja preispitati učinkovitost i brzinu svoje reakcije na globalno okružje koje se brzo mijenja;
2. poziva sve odgovorne donositelje odluka u EU-u da znatno povećaju geopolitički otisak EU-a; poziva Komisiju i države članice da u međuvremenu iskoriste sve postojeće pravne i političke instrumente kako bi se ojačala uloga EU-a u svijetu; podsjeća da bi borba za ljudska prava i demokraciju trebala ostati u središtu zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP); podsjeća na to da je u skladu s odredbama Ugovora potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku nadležan za provođenje ZVSP-a Unije, poziva države članice da prepoznaju ulogu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije u međunarodnim pregovorima; u tom pogledu primjećuje da se često ne predviđa uključivanje potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije u međunarodne pregovore; ističe da bi snažna predodžba o ulozi potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije mogla dovesti do većega geopolitičkog utjecaja ZSOP-a;
3. podsjeća na članak 31. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) kojim se Vijeću omogućuje donošenje određenih odluka o pitanjima ZVSP-a glasovanjem kvalificiranom većinom i na „premošćujuću klauzulu” iz članka 31. stavka 3. UEU-a kojom se predviđa postupanje prelazak na glasovanje kvalificiranom većinom za odluke u području ZVSP-a koje nemaju vojne ili obrambene implikacije, već se njima povećavaju solidarnost i uzajamna pomoć EU-a u razdobljima krize; naglašava da EU treba odgovoriti na globalno okružje koje se brzo mijenja i podsjeća na to da Unija

rijetko šalje snažne signale trećim zemljama, posebno onima s agresivnim vanjskim politikama, koje vode autokrati;

4. ostaje snažno predan partnerstvu Unije s NATO-om, koje je i dalje ključno za sigurnosnu politiku EU-a; ističe da je važno ojačati strateško partnerstvo EU-a i NATO-a; u tom pogledu pozdravlja aktualni rad na pripremi nove zajedničke izjave EU-a i NATO-a koja će biti predstavljena do kraja godine; poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije da tu priliku iskoristi za produbljivanje multilateralne suradnje u području sigurnosti s pouzdanim partnerima i osiguravanje dosljednosti s unutarnjim politikama; ističe da EU u međuvremenu mora preuzeti odgovornost i ojačati svoju sigurnosnu politiku s pomoću relevantnih okvira unutarnje politike;
5. žali zbog toga što ne postoji strukturirana suradnja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području vanjske, sigurnosne i obrambene politike; poziva na potpunu i učinkovitu provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji i Sporazuma o povlačenju, posebno odredbi o suradnji u globalnim pitanjima na multilateralnim forumima, promicanju demokracije, vladavine prava i ljudskih prava, klimatskim promjenama, režimima sankcija, neširenju oružja i razoružanju, borbi protiv terorizma i kibersigurnosti; pozdravlja osnivanje Parlamentarne skupštine za partnerstvo EU-a i Ujedinjene Kraljevine te poziva na njezinu brzu uspostavu i početak rada;
6. podsjeća da su ministri obrane EU-a 16. lipnja 2020. odlučili izraditi Strateški kompas za sigurnost i obranu; napominje da se očekuje da će se početkom 2022. sklopiti pravno-politički sporazum¹⁶; uviđa potencijal Strateškog kompasa koji bi mogao biti temelj nove europske obrambene strategije i kojim bi se mogli poboljšati postojeći alati; nadalje primjećuje da je cilj Strateškog kompasa poticanje zajedničke europske „strateške kulture”, kako bi se države članice usmjerile prema zajedničkom razumijevanju ključnih prijetnji Europi i načina na koji EU može biti pružatelj sigurnosti;
7. poziva sve donositelje odluka u EU-u da pojačaju svoje napore u borbi protiv stranog upletanja, manipulativnih dezinformacija, manipuliranja informacijama i drugih hibridnih prijetnji koje ugrožavaju sposobnost Unije da se nosi s novim izazovima te da razvijaju i učinkovito provode njezine unutarnje i vanjske politike; primjećuje sve veći broj kampanja dezinformiranja koje su povezane s pandemijom bolesti COVID-19 i negativnu ulogu koju određeni akteri imaju u promicanju tih kampanja; poziva na bolju i dublju koordinaciju kako bi se pravodobno otkrili i učinkovito spriječili kibernetički napadi koji bi mogli ugroziti unutarnju stabilnost EU-a i hibridne prijetnje u sklopu kojih se migracije i opskrba energijom koriste kao oružje, čime se ugrožava unutarnja i energetska sigurnost EU-a; poziva sve institucije i države članice EU-a da moderniziraju svoje odgovore na te prijetnje, među ostalim, novim hibridnim paketom instrumenata EU-a, koji bi trebao uključivati dosljedne kolektivne protumjere protiv stranih napadača;
8. poziva Komisiju i države članice da omoguće i ojačaju parlamentarni nadzor nad vanjskim djelovanjem EU-a, među ostalim i nastavkom redovitih savjetovanja s

¹⁶ Vidjeti brifing Europskog parlamenta:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698057/EPRS_BRI\(2021\)698057_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698057/EPRS_BRI(2021)698057_EN.pdf)

potpredsjednikom Komisije / Visokim predstavnikom Unije i Komisijom; ističe da takav nadzor ima važnu ulogu u osiguranju pravilnog funkcioniranja europske demokracije i povjerenja javnosti; naglašava da takav nadzor može poslužiti kao polazišna točka prema snažnijoj institucionalnoj ulozi Parlamenta u ZVSP-u; poziva na brzo zaključenje pregovora o zamjeni Međuinstitucionalnog sporazuma iz 2002. o pristupu Parlamenta osjetljivim informacijama Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike; poziva na provedbu koordinacije sigurnosnih i obavještajnih službi država članica;

9. poziva na aktivno uključivanje instrumenata Parlamenta u ZVSP; naglašava važnost i jedinstvenu prirodu niza programa Parlamenta za demokratizaciju, kao što je „Dijalog Jean Monnet”, čiji je cilj poticanje i jačanje rada parlamenata; podsjeća na to da bi sve institucije EU-a trebale sudjelovati i surađivati u aktivnostima čiji je cilj borba protiv globalnog nazadovanja demokracije, među ostalim i promatranjem izbora, posredovanjem i dijalogom, sprečavanjem sukoba, dodjeljivanjem nagrade Saharov i djelovanjem s tom nagradom povezane mreže te parlamentarnom diplomacijom, pri čemu bi Parlament trebao zadržati istaknutu ulogu;
10. podsjeća da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 15. siječnja 2020. o stajalištu Europskog parlamenta o Konferenciji o budućnosti Europe¹⁷ kao jedan od političkih prioriteta naveo „sigurnost i ulogu EU-a u svijetu”; pozdravlja činjenicu da je to, među ostalim, pretočeno u konkretne mjere u obliku plenarne radne skupine o „EU-u u svijetu”; primjećuje da se u znatnom broju doprinosa na platformi Konferencije predlaže jačanje uloge EU-a u svijetu; podsjeća da Konferencija o budućnosti Europe može poslužiti kao prilika za raspravu o trenutačnom institucijskom statusu quo i dati novi poticaj demokraciji EU-a; poziva sudionike Konferencije da razmotre sve moguće načine za postizanje tog cilja.

¹⁷ SL C 270, 7.7.2021., str. 71.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	9.11.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 17 -: 2 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Damian Boeselager, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Daniel Freund, Esteban González Pons, Giuliano Pisapia, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Angel Dzhambazki, Alin Mituța
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st 7.	Stelios Kypouropoulos, Ljudmila Novak

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

17	+
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Stelios Kypouropoulos, Ljudmila Novak, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze, Rainer Wieland
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

2	-
ID	Gunnar Beck
THE LEFT	Helmut Scholz

5	0
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski
RENEW	Pascal Durand, Alin Mituța, Guy Verhofstadt

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	10.12.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 46 -: 9 0: 11
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Tanja Fajon, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Maximilian Krah, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Jérôme Rivière, María Soraya Rodríguez Ramos, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Harald Vilimsky, Idoia Villanueva Ruiz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Özlem Demirel, Assita Kanko, Michal Šimečka, Mick Wallace
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Deirdre Clune, Charles Goerens, Maria Noichl, Bettina Vollath

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

46	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Charles Goerens, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Bettina Vollath
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Salima Yenbou

9	-
ID	Maximilian Krah, Thierry Mariani, Jérôme Rivière, Harald Vilimsky
NI	Kostas Papadakis
The Left	Özlem Demirel, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace

11	0
ECR	Anna Fotyga, Assita Kanko, Jacek Saryusz-Wolski, Hermann Tertsch, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
PPE	Deirdre Clune
S&D	Maria Noichl, Sergei Stanishev

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani